

Önarckép

Nézem ezt a pofát a tükörben, valahonnan ismerős, talán a személyigazolványomból? Megpróbálom leírni, amit látok, bár nem lesz könnyű.

Kezdjük a tetején. Kőmosott jellegű varkocs indítja az utazást, a fejtetőn. A ma-napság kapható szürke hajszínezőknek köszönhetően méltóságteljes, meglett öregúr benyomását sikerült keltenem ezzel a fejdísszel. Sajnos az első szélroham porrá zúzza mindezt, ám a kialakulófélben levő bubifrizura is felidézhet egykori gombafejűeket, röviden: még elfogadható.

Egy kicsit lejjebb kezdődik a homlok, ami nem kifejezetten seggigérő, de ha a közepén látható mély árkot a fejem tetején és a hátamon meghosszabbítjuk, akkor körülbelül a fenekem vágásában fog véget érni, így — bizonyos értelemben — szimmetriatengelynek tekinthető. Tehát, ha erre az árokra nézve tükröznék a jobbik feletem a balra, akkor a tükörkép — kis jóindulattal — fedné a másik oldalt. Persze, kérdés, hogy van-e nekem jobbik felem, nekem van-e egyáltalán baloldalam? Most látom ugyanakkor, hogy azért egy kis csipa a bal szemem sarkában belezavar ebbe a tükrözés-dologba, szóval, inkább nem trükközünk: kivesszük.

A homlok ritkás ragyái egy bizonyos távolságból — pláne az én szememmel — már láthatatlanok, így ezeket figyelmen kívül hagyhatjuk, haladhatunk tovább. Ám itt egy pillanatra meg kell állni, kegyeleti okból: ugyanis a hírneves, országházépítő őstől örökölt szemöldök-bozontom valóban bizonyos fokú monumentalitást jelez. Nem tudom, hogy ezzel a szemöldökkel össze tudnék-e egy országházat tákolni, de az öregnek sikerült, persze, féltő, hogy nem a szemöldökével csinálta.

A szempillákra nem érdemes sok szót vesztegetni, tehát jöhetnek a szemek. Kicsit érzékenyülök, amint szembenézek önmagammal. Persze, a szemmel játszani is lehet: most megpróbálok úgy nézni, hogy megsajnáljanak. Az a baj, hogy ott a sarokban van valami kis őszintétlen, mondhatni dévaj villanás, ami nemhogy sajnálatot, sokkal inkább lesajnálatot ébreszthet a figyelmes szemlélőben. Akkor most próbálkozzunk valami mással: a kezdetben megértőnek, sőt, talán segítőkésznek induló kisfiús mosoly szinte diabolikus gúnyvigyorrá alakul — pedig ugyanazokat a barátságosan barna, néha kissé tévelygő szempolyókat használjuk, igaz, más célra, a háttérben némi vérerekkel.

Kalandozásunk során fontos ponthoz érkeztünk: az orr következik. Hát, ógörögnek nem elég karvaly, zsidónak nem elég görbült. Nos, nehéz volna nyomdafestéket tűró szavakkal jellemezni, így inkább a klasszikusoktól próbálok idézni: akár egy alutáplált "óriás iborka"; talán ez a hasonlat még átmege a rostán — ha tetszenek érteni, hogy mire gondolok.

Az orr és a száj közé könyörületből az Úr — végtelen kegyelmében — beillesztett egy feleslegesnek tűnő kis területet, de ő pontosan tudta, hogy miért teszi ezt: hát nem lenne szörnyű, pont, direktben? Egyébként is, a száját kinyitni veszélyes fegyver, csak végső esetben éljünk vele, akkor is csukott szájjal. Esetemben a selejtes borotválkozás külső jegyei is megfigyelhetők ezen a kis téren: itt-ott szőrösomócskának nevezhető szőrösomócskák meredeznek a semmiből, körötte néma csend. Ha kissé jobbra — balra? — téved a

tekintetünk, füleket látunk — persze, az elmaradhatatlan szőrösomócskákkal. Miután mindkét oldalon van fülem, így teljesen hordozható vagyok, ellentétben az egyfülüekkel, akik viszont csak félig.

Tehát nagyjából arcközépen vagyunk, és ahogy így elnézem magamat, sokkal jobbra nem számíthatunk. Jönnek a lágy részek.

Igen, igen a felső ajak! Nem mondható rettenetesen érzékinek, alapjában véve normál, de van, aki szereti. Ilyenkor, délután, halvány, bordós pír fedí, talán, ha megmosnám, akkor színeváltozáson menne keresztül. Ám így, a tükör túoldalán még akár szerethetőnek is tűnik. Természetesen, elválaszthatatlanul párosul hozzá az alsó ajak — a további kisebb-nagyobb ajkakat nem részletezem, mert pillanatnyilag nincsenek látótávolságban —, amely rendeltetésénél fogva alkalmas arra, hogy ”ügynevezett” összecukjuk a felsővel. Kivéve, ha az illetőnek — amint azt ilyen régi, ősembereket ábrázoló fényképeken látom — ki van peckelve a szája, tehát a legnagyobb jóindulata mellett se tudja becsukni. Nos, ez fonák helyzetet szül. Az ember felső és alsó ajkait — szerintem — arra tervezték, hogy össze lehessen őket csukni. Az egy másik kérdés, hogy ez miért jó: talán azért, hogy ne szálljanak bele a darazsak a szájába, vagy, hogy a hang benmaradjon, mindenesetre az tény, hogy ez így van.

Tudom, kicsit elkalandoztam. Pedig azért a szájról még lenne mondandóm. Említettem már, hogy, például, nem nagyon érdemes kinyitni. No, nem azért, mert esetleg kínai gyártmány, és úgy marad, nem lehet többé becsukni, hanem azért, mert fennáll az állandó veszélye annak, hogy valami kigyön belőle. Fény, hang, szag, bármi, de előre nem lehet tudni. Jobb ezt elkerülni, így azt javaslom: csukott száj! Ez alól a szabály alól természetesen kivételnek számítanak a fúvós hangszerek kezelői.

Azért egy pár szót muszáj szólnom arról az esetről is, amikor mégis kinyitom a számat. Most ezt kipróbálok, itt, a tükör előtt. Fogakat látok; ha egyik-másik fekete lenne, akár zongorára is gondolhatnék. Ám én, rendszeres fogmosóként, szinte oroszlán-szerű (vigyázat: nem –zagú!) fogakkal rendelkezem, így inkább becsukom a számat.

Ezzel vándorlásunk természetesen még nem ért véget. ”Az állam én vagyok”, mondhatnám fennhéjázó módon, vásári népszínművek hangulatát keltve, ám valóban: az állam egy kicsit állam az államban. Mondhatnám férfiasnak, de szerényen akár nőiesnek is, mindenesetre: áll. Nem tudjuk meddig, talán keddig.

A régiek tokának hívták a következő állomást. Ingvállal, s egyéb ügyeskedéssel látzólag csökkenteni lehet méretét; ahogy így elnézem, nekem szalonna már nem lesz belőle.

Lejjebb nem hatolunk, bármilyen kíváncsian várná is a kedves olvasó. Ez pont elég belőlem. Érdekelne, hogy mi van a hátamon, de egyszerűen nem tudok úgy helyezkedni a tükör előtt, hogy arról bármit megtudjak. Pedig tartok tőle, hogy ott vannak a legígéretesebb részeim.

Budapest, 2006. december 6.